

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა №43

24.08.2021

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ფეროშენადნობების საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: შპს „მეტიმპექსი“

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თერჯოლა

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 17.05.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „მეტიმპექსი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „მეტიმპექსის“ მიერ, წარმოდგენილია ქ. თერჯოლაში ფეროშენადნობების საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქ. თერჯოლაში, ზესტაფონი-ქუთაისის ავტომაგისტრალის სამხრეთით (მაგისტრალიდან პირდაპირი მანძილი შეადგენს დაახლოებით 850 მ-ს) შპს „მეტიმპექსის“ საკუთრებაში არსებულ 3000 მ² ფართობის მქონე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი 33.09.43.599). უახლოესი ზედაპირული წყლის ობიექტი - მდ. ჩოლაბური საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია დაახლოებით 280 მეტრით, ხოლო უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს 660 მეტრში. ტერიტორიას 80 მეტრის დაშორებით ესაზღვრება სარკინიგზო მაგისტრალი. მიწის ნაკვეთი გარშემო განაშენიანებულია ხელოვნური ხე-მცენარეებით, რომელთა ჭრას პროექტი არ ითვალისწინებს. ტერიტორიას ესაზღვრება კერძო საკუთრება და მასზე განთავსებული საცხოვრებელი სახლი, რომელიც გამოყენებული იქნება საოფისე შენობად.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოდგენილია ძირითადი საწარმოო შენობისთვის მოწყობილი წერტილოვანი მონოლითური საყრდენები, ნახევრად მსუბუქი კონსტრუქცია და საყოფაცხოვრებო დანიშნულების შენობები. საწარმოს მზიდი კონსტრუქციული სისტემა ძირითადად წარმოდგენილია ერთსართულიანი მალღივი ლითონკონსტრუქციების კარკასით. საწარმოს ტერიტორიაზე მოეწყობა შემდეგი ნაგებობები და მექანიზმები: საწარმოო შენობა; მადანთერმული ლუმელი; ქვესადგური და ტრანსფორმატორი; მზა პროდუქციის საწყობი; კოჭური ამწე; აირგამწმენდი ნაგებობა; საოფისე და საყოფაცხოვრებო შენობა; ნედლეულის ღია საწყობი; ცალკე მდგომი შენობა; საასენიზაციო ორმო; არტეზიული ჭა; წყლის საწნეო ავზი; ავტოსადგომი; გასაწევი ჭიშკარი; საყარაულო ოთახი; ღობე; გაზონი; შიდა გზა; გაზონი.

საწარმო განკუთვნილია ისეთი ფეროშენადნობთა წარმოებისათვის როგორებიცაა: ფეროსილიკომანგანუმი, ფეროსილიციუმი ასევე კალციუმის კარბიდი, ალუმინის ცემენტი და სხვა. საწარმოს მაქსიმალური წარმადობა იქნება 0,7 ტ/სთ (400 ტ/თვეში). საწარმოს ექსპლუატაციის პერიოდში გათვალისწინებულია 25-30 ადამიანის დასაქმება 24 საათიანი, სამცვლიანი სამუშაო გრაფიკით. საწარმო იმუშავებს წელიწადში 330 დღე.

სადნობ შენობაში განთავსებული იქნება სამფაზა ელექტროსადნობი ღუმელი. ღუმელი დამზადებულია ფოლადის გარსაცმისაგან. ღუმელი ამოგებულია შამოტის აგურით და ნახშირბადოვანი პასტით. ღუმელის აბაზანის ზომებია: დიამეტრი 1800 მმ; სიღრმე 1800 მმ; სადნობი არეს ზემოთ გარსაცმში არის ე.წ. ფანჯრები, საიდანაც ხდება ღუმელის მომსახურება. ღუმელის თალი დამზადებულია სხვადასხვა ფრაქციის შამოტის ფხვნილისა და თხევადი მინისგან. თალი არმირებულია ფოლადის ღეროებით, ისე რომ არ მოხდეს ინდუქციური ველის წარმოქმნა. ღუმელის თაღში დატოვებულია ღიობები, მათ შორის სამი ღიობი 500 მმ დიამეტრის, თვითმცხოვადი ელექტროდებისათვის. თითოეული ელექტროდის დიამეტრი იქნება 428 მმ სულ სამი ელექტროდი.

ღუმელის ნულოვან ნიშნულზე, გარსაცმის ძირიდან, 130 მმ სიმაღლეზე განთავსებულია ღუმელის ე.წ კრიჰა, საიდანაც წარმოებს ღუმელში მიმდინარე პროცესების შედეგიდან წარმოქმნილი ნადნობის გამოშვება. გამოშვება წარმოებს პერიოდულად გარკვეული რაოდენობის ელექტროენერგიის დახარჯვის შემდეგ 2350 მმ ნიშნულზე ღუმლის გარშემო მოწყობილია არმირებული ბეტონის მოედანი, საიდანაც ხდება ღუმელის მომსახურება. ამავე ნიშნულზე განთავსებულია სატრანსფორმატორო (რომელშიც განთავსებულია სამფაზა 1.0 მვა სიმძლავრის საღუმელე ტრანსფორმატორი), ღუმელის სამართავი პულტი და სახელოსნო. 5700 მმ ნიშნულზე განთავსებული იქნება ელექტროდების გადაადგილების მოწყობილობები, საკაზმე ხვიმირები 3-4 ხვიმირა ჯამურად დაახლოებით 6 მ³ მოცულობის. ღუმელიდან ნადნობის გამოშვება ხდება ცეცხლგამძლე აგურით ამოგებულ ფოლადის ციციხეებში. საწარმოს შენობა აღჭურვილია კოჭური ამწით, რომელზეც დამონტაჟებულია 3.2 და 1.0 ტონა ტვირთამწეობის ტელფერები. კოჭური ამწის მეშვეობით ხდება დნობის პროდუქტების ჩამოსხმა და სხვა ტვირთების გადაადგილება.

საწარმოს მუშაობა გათვალისწინებულია მაღალნახშირბადიანი ფერომანგანუმის წარმოებაზე უფლუსო მეთოდით. ნედლეული მასალების საწარმოში შემოტანა ხდება საავტომობილო ტრანსპორტით და იცლება სპეციალურად გამოყოფილ ტერიტორიაზე ცალ-ცალკე, ისე რომ არ მოხდეს მათი ურთიერთშერევა.

წარმოებაში გამოიყენება შემდეგი სახის ნედლეული: მანგანუმის მაღანი ან კონცენტრატი Mn 40-45%, რკინის შემცველი ნედლეული Fe-60% და მეტალურგიული კოქსი C – 81%. საწარმოში ნედლეულისა და პროდუქციის შემოტანა-გატანის ოპერაციების შესრულება შესაძლებელია, როგორც საავტომობილო, ასევე სარკინიგზო მაგისტრალის გამოყენებით. გზმ-ის ეტაპზე შემუშავდება ოპტიმალური მარშრუტები ნედლეულის და პროდუქციის ტრანსპორტირებისთვის.

ტექნოლოგიურ ციკლში ნედლეული, წინასწარ დადგენილი თანმიმდევრობით და წონით, ცალ-ცალკე, დამტვირთავის საშუალებით მიეწოდება ორ შეტყუპებულ თვითმცვლელ კონტეინერებს, სადაც მასალის ჩატვირთვის დროს ხდება წონის დადგენა, კრანული სასწორის საშუალებით. კაზმის გარკვეული ულუფის აწონვის შემდეგ კონტეინერები ცალ-ცალკე ამწის მეშვეობით მიეწოდება საღუმელე ხვიმირებში. ხვიმირებიდან კაზმი

თვითდენით (მილსადენების საშუალებით) მიეწოდება ღუმელის საკერძეზე. ღუმელში მიმდინარე ჟანგვა-აღდგენითი პროცესების წარმართვისათვის საჭიროა სადნობ არეში 1350 °C ტემპერატურის მიღწევა, რაც უზრუნველყოფილია ელექტრო რკალის საშუალებით. ელექტროენერგია ღუმელში მიეწოდება საღუმელე ტრანსფორმატორიდან.

ღუმელში მიმდინარე ჟანგვა-აღდგენითი რეაქციების შედეგად ხდება ოქსიდების აღდგენა ლითონურ ფაზამდე, რის შედეგადაც მიიღება მაღალნახშირბადიანი ფერომანგანუმი Mn-75%min; C-6-8%; Si1.5%; P-0,25-0,55%;Fe – 15%;. ამჟამად არსებული სამრეწველო მასშტაბის ტექნოლოგიებით არ მიიღწევა ნედლეულში არსებული ოქსიდების სრულად აღდგენა, ამის გამო შენადნობთან ერთად ღუმელში წარმოიქმნება წიდა. მაღალნახშირბადიანი ფერომანგანუმის უფლუსო მეთოდით წარმოების პროცესში მიიღება წიდა, რომელშიც მანგანუმის შემცველობა 38-42%-ია. მიღებული წიდა არ შეიცავს მინარევებს როგორცაა ფოსფორი და რკინა, იგი ნაჭროვანია და წარმოადგენს ძვირფას ნედლეულს ფეროსილიკომანგანუმის წარმოებისათვის და მოხდება მისი რეალიზაცია.

ღუმელში დნობის პროცესი მიმდინარეობს უწყვეტად დნობის პროდუქტების პერიოდულად გამოშვებით ღუმელის კრიჭიდან. გამოშვება წარმოებს წინასწარ დადგენილი რაოდენობის ელექტროენერგიის დახარჯვის შემდეგ (ყოველ 2.5-3.5 საათში). დნობის პროდუქტები (შენადნობი და წიდა) კრიჭიდან ცეცხლგამძლე მასალით ამოღებული ღარის მეშვეობით ჩაედინება ასევე ცეცხლგამძლე აგურით ამოღებულ ფოლადის ციცხვში. შენადნობი, როგორც უფრო მძიმე, ილექება ციცხვის ფსკერზე, ხოლო წიდა, გადმოედინება ციცხვის ტუჩიდან წიდის საცავში. წიდის მიმღები საცავი წარმოადგენს ფოლადის საცავს. გამოშვების დასრულების შემდეგ, ციცხვი სპეციალური ჩასაბმელის (ტრავერსა) საშუალებით, კოჭური ამწით მიეწოდება წიდის საცავში. ციცხვში დარჩენილი წიდის დეკანტაციის მიზნით შენადნობის სარკისებრი ზედაპირის გამოჩენამდე. შენადნობის ჩამოსხმა წარმოებს თუჯის ტაფაზე ზომებით. გაციების შემდეგ, დაახლოებით 1 საათში შენადნობი ამოიღება თუჯის ტაფიდან და მიეწოდება დასასაწყობელ მოედანზე, საიდანაც მომხმარებლის მოთხოვნით ხდება ჩატვირთვა ე.წ ბიგ-ბეგში ან მიეწოდება ნაყარად. ღუმელიდან გამოშვების დროს მიმდინარეობს შენადნობის და წიდის სინჯის აღება ანალიზისთვის. ანალიზის შედეგის მიხედვით ხდება ღუმელში მისაწოდებელი კაზმის ულუფის კორექტირება.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი ექნება საყოფაცხოვრებო, სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნას. ნარჩენების მართვის საკითხები დაზუსტებული იქნება გზშ-ის ეტაპზე.

საწარმოს სპეციფიკიდან გამომდინარე, ექსპლუატაციის პერიოდში ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელ ნივთიერებათა გამოყოფის წყაროს წარმოადგენს ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართული დანადგარები და მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესები. აღსანიშნავია, რომ ფერომანგანობითა წარმოების პროცესში ღუმელში დნობისას წარმოქმნილი მტვრის დასაჭერად გათვალისწინებულია აირმტვერდამჭერი სისტემის მოწყობა. გზშ-ის ეტაპზე დეტალურად იქნება შესწავლილი ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების საკითხები, ასევე ხმაურის გავრცელების დონეები.

საწარმოში გათვალისწინებულია აირგამწმენდი დანადგარის გამოყენება. ტექნოლოგიურ ციკლში მიმდინარე ჟანგვა-აღდგენითი პროცესების შედეგად წარმოიქმნება აირები, რომლებიც ღუმელიდან გამოყოფის დროს იტაცებს კაზმის წვრილფრაქციულ ნაწილაკებს.

გამოყოფილი აირი და მტვერი ფოლადის მილის საშუალებით მიეწოდება მშრალი ტიპის აირგამწმენდ დანადგარს. აირგამწმენდი დანადგარი ზომებით 5500*3100*400 მმ წარმოადგენს ფოლადის კონსტრუქციას, რომელიც შედგება 6 კოლონისგან. კოლონები მოთავსებულია ორ ხვიმირაზე თითოეულის ზომებია 2800*2800*3200 მმ. ხვიმირებში ჩამონტაჟებულია 300 მმ დიამეტრის და 300 მმ სიმაღლის ფოლადის მილები, რომელზეც მაგრდება ლავსანის (ტერილენის) ნაჭრის ფილტრები. თითოეული ფილტრის სიმაღლე 6 მეტრია. ფილტრები აღჭურვილია ანტიკოლაპსური რგოლებით. ფილტრის მეორე ბოლო გადაკერილია და მაგრდება 6.3 მეტრის სიმაღლეზე განთავსებულ ფოლადის შველერებზე. ფილტრის სექციები მუშაობს პერიოდულად, როცა ერთი სექცია ფილტრაციაზეა მეორეში მიმდინარეობს რეგენერაცია (მტვერის ჩამოფერთხვა). რეგენერაცია წარმოებს ჰაერის ნაკადის უკუდაბერვის პრინციპით. გაწმენდის შემდეგ ნარჩენების დამტვერიანება შეადგენს 10 მგ/მ³-ს. დაჭერილი მტვერი როტაციული ტიპის მკვებავის საშუალებით ჩამოიცილება კონტეინერში და დემატება ცემენტი და წყალი, რის შემდეგაც მოთავსდება სპეციალურ ფორმებში და გაშრობის შემდეგ ბრუნდება ლუმელში. ერთ ტონა შენადნობზე მიიღება დაახლოებით 20 კგ მტვერი, რომელშიც მანგანუმის შემცველობა 36 % შეადგენს. აირგამწმენდის გათიშვის დროს ავტომატურად ითიშება ლუმელიც. აირგამწმენდი დანადგარი დახურულია პროფილირებული ფოლადის ფურცლებით. ზედა ნაწილში დატოვებულია ლიობები გაწმენდილი აირის გამოსასვლელად.

საწარმოს მიმდებარედ წარმოდგენილია სხვადასხვა პროფილის საწარმოები, მათ შორის მსგავსი ტიპის საწარმოები. გზშ-ის ეტაპზე შეფასდება საწარმოს და მის მიმდებარედ განთავსებული ობიექტების კუმულაციური ზემოქმედება გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე.

საწარმოში წყლის გამოყენება მოხდება საყოფაცხოვრებო მიზნებისთვის. ობიექტის წყალმომარაგება განხორციელდება ჭის წყლის საშუალებით, რომლის ლიცენზიის მოპოვების საკითხები დაზუსტდება გზშ-ის ეტაპზე ეტაპზე. საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი წყლის გამოყენებას არ საჭიროებს.

სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების შესაგროვებლად ტერიტორიაზე მოეწყობა ჰერმეტიკული სასენიზაციო ორმო, რომლის გაწმენდა მოხდება საჭიროებისამებრ შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე. საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების მთავარ დამაბინძურებელს წარმოადგენს მანგანუმის შემცველი ნედლეული, ზეთები და სატრანსპორტო საშუალებებიდან შემთხვევით დაღვრილი ნავთობპროდუქტები. ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები დეტალურად იქნება დაზუსტებული გზშ-ის ეტაპზე.

ბიომრავალფეროვნების მხრივ, საწარმოს ტერიტორია წარმოადგენს ანთროპოგენურ ჰაბიტატს, რომელიც არ წარმოადგენს ფაუნის წარმომადგენლებისთვის ღირებულ ტერიტორიას. საწარმოს მოწყობის ეტაპი არ ითვალისწინებს მცენარეულ საფარზე (ხელოვნურად გაშენებული ნარგავები) რაიმე სახით ზემოქმედებას (მაგ. ხეების მოჭრა ან გადაბეღვა).

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის შესახებ ინფორმაციის კანონმდებლობით დადგენილი წესით გავრცელება, მათ შორის ინფორმაცია განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე,

თერჯოლის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო დაფაზე და ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ, საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2021 წლის 11 ივნისს თერჯოლის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში გაიმართა საჯარო განხილვა, საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, თერჯოლის მუნიციპალიტეტის, შპს „მეტიმპექსის“ წარმომადგენლები და ადგილობრივი მოსახლეობა. საჯარო განხილვაზე ძირითადი შენიშვნები/მოსაზრებები ეხებოდა ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევებს, ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმებასა და სოციალურ საკითხებს. კომპანიის წარმომადგენლმა აღნიშნა, რომ კომპანიაში ძირითადად დასაქმდება ადგილობრივი მოსახლეობა, ხოლო რაც შეეხება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევებს კომპანიის წარმომადგენლის განმარტებით დაგეგმილია მაღალი ეფექტურობის გამწმენდი სისტემის მოწყობა, აღნიშნული დეტალურად იქნება აღწერილი გზშ-ის ანგარიშში. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები არ წარმოდგენილა.

სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული კვლევითი სამუშაოების შედეგად, მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედების სახეები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).**
4. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**

- პროექტის აღწერა;
- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- საპროექტო ტერიტორიიდან (საწარმოს თითოეული ობიექტიდან, სამქროდან და აგლომერაციის ხაზიდან) დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე, დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), ზედაპირული წყლის ობიექტამდე, და მსგავსი პროფილის საწარმომდე; საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიის ჰიდროგრაფიული ქსელის დახასიათება.
- ინფორმაცია 500 მეტრის რადიუსის საზღვრებში არსებული ნებისმიერი ტიპის საწარმოს და წარმოების შესახებ მანძილების მითითებით;
- საწარმოს განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები; არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა, განსაკუთრებული დასაბუთებით ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევების საკითხზე;
- საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალით);
- თითოეული ფეროშენადნობების წარმოების ტექნოლოგიური ციკლის აღწერა, მათ შორის ალუმინის ცემენტის წარმოების დეტალური ტექნოლოგიური ციკლი;
- საწარმოს ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების დეტალური აღწერა, შესაბამისი სქემებით და საპასპორტო მონაცემებით;
- აირმტვერდამჭერი სისტემის დეტალური დახასიათება, მათ შორის, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად განსაზღვრული მტვერდამჭერის ეფექტურობის შესახებ ინფორმაცია;
- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი, რაოდენობა);
- როგორც თითოეული ფეროშენადნობების წარმადობა, ისე ჯამური წარმადობა საათში/დღეში/თვეში/წელიწადში;
- წარმოებაში გამოყენებული ნედლეულის დახასიათება, რაოდენობა (წლიური, თვეში/დღეში/საათში);
- საწარმოში ნედლეულის მიღებისა და დასაწყობების პირობები, ნედლეულის დასაწყობების მოედნების აღწერა;
- ნედლეულის მიღების სიხშირე და ინფორმაცია გამოყენებული საავტომობილო გზების / სარკინიგზო ხაზების შესახებ დეტალური ინფორმაცია შესაბამისი ტრასპორტირების სქემებით;
- წარმოდგენილი უნდა იყოს ნედლეულისა და პროდუქციის ტრანსპორტირების შედეგად გარემოს შესაძლო დაზიანებების და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ დეტალური ინფორმაცია და ღამის საათებში (ნედლეულისა და პროდუქციის შემოზიდვა/გაზიდვის) გადაადგილების აკრძალვის საკითხები;
- დეტალური ინფორმაცია მზა პროდუქციის რეალიზაციის შესახებ;
- წიდის ლაბორატორიული კვლევის შედეგების და მისი მართვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით;

- საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობის, სახეობის, სახიფათობის მახასიათებლების და მათი შემდგომი მართვის საკითხების შესახებ, ნარჩენების მართვის კოდექსის და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე აქტებით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით;
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ობიექტზე დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა მათ შორის ადგილობრივ დასაქმებულთა ხვედრითი წილი და სამუშაო გრაფიკი;
- საწარმოს სახანძრო უსაფრთხოების საკითხები, ასევე ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების დეტალური აღწერა და სახანძრო სისტემის მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- ობიექტის წყალმომარაგების საკითხები;
- ობიექტზე წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხები, სანიაღვრე წყლებისთვის გათვალისწინებული სისტემის აღწერა და პარამეტრები;
- საწარმოს გენერალური გეგმა ექსპლიკაციით;
- საწარმოს ელექტროენერგიით მომარაგების საკითხი;

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროების, ატმოსფერული ჰაერის ფონური მდგომარეობის, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების დახასიათება, გაბნევის ანგარიში, საპროექტო მტვერდამჭერი სისტემის საპასპორტო მონაცემები და მისი ეფექტურობის დამადასტურებელი დეტალური მონაცემები;
- კუმულაციური ზემოქმედების შედეგების შეფასება საქმიანობის განხორციელების ზონაში (მიმდებარედ) არსებული საწარმოების ემისიების (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური და სხვა) გათვალისწინებით და შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრა, მათ შორის, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის შემცირების კუთხით საუკეთესო ალტერნატივების დეტალური დასაბუთება;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგზე და შესაძლო დაბინძურება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე, დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;

- დეტალური ინფორმაცია საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი მტკვრისა და წიდის შესახებ (კოდი, დასახელება, რაოდენობა) შემდგომი მართვის საკითხების გათვალისწინებით;
 - ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ რისკებზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
 - საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა, სადაც, გათვალისწინებული იქნება ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების და ხმაურის ინსტრუმენტული მონიტორინგის საკითხები (სიხშირის და კოორდინატების/საკონტროლო წერტილების მითითებით), მათ შორის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის უწყვეტი ავტომატური მონიტორინგის დანერგვისა და განხორციელების და მონიტორინგის შედეგების ონლაინ რეჟიმში ხელმისაწვდომობის საკითხი;
 - საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე ზემოქმედების დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
 - ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
 - სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მათ მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
 - გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს საწარმოში არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით და დეტალურად უნდა იქნეს განხილული საწარმოს ტერიტორიაზე უკვე არსებული და მოსაწყობი ობიექტების შესახებ ინფორმაცია;
- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად საწარმოს ტექნოლოგიური ციკლი წყლის გამოყენებას არ საჭიროებს, შესაბამისად საწარმოს მშენებლობა-ექსპლუატაციის ფაზისთვის წყლის გამოყენება საჭიროა მხოლოდ სამეურნეო მიზნებისთვის. ასევე სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ გაწმენდის შემდეგ დაჭერილი მტვერი როტაციული ტიპის მკვებავის საშუალებით ჩამოიცილება კონტეინერში, დაჭერილ მტვერს დაემატება ცემენტი და წყალი. მოთავსდება ფორმებში და გამრობის შემდეგ ბრუნდება ლუმელში. შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში დაზუსტებას საჭიროებს ტექნოლოგიური პროცესში, მათ შორის ლუმელების გაგრილებისათვის (საჭიროების შემთხვევაში) დაგეგმილი წყლის გამოყენების საკითხები.

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით შპს „მეტიმპექსის“ მიერ წარმოდგენილ ფეროშენადნობების საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.